

Градови западне, северне и средње Европе- обрада

Лондон је престоница Велике Британије. - У архитектури Лондона јасно се уочава класна структура британског друштва: Ист Енд је индустријско-лучки и раднички део града, а Вест Енд је насељен богатијим светом. У Вест Енду се налазе готово сви важнији културно-историјски споменици, музеји и монументалне палате, међу којима се истичу Британски музеј, Национална галерија, Галерија Тејт, Музеј Викторије и Алберта, Музеј мадам Тисо, тврђава Тауер, катедрала Светог Павла, Вестминстерска опатија, Парламент (са познатим сатом Биг Беном), Бакингемска палата и споменик Нелсону на Трафалгар скверу. Посебан шарм Лондону дају и простране парк-шуме (Хајд парк, Риџент парк и др.).

У центру града налази се трг Пикадили са спомеником Еросу. Северно од њега, све до Оксфорд стрита, пррстире се забавна четврт - Сохо.

Недалеко од Лондона налазе се универзитетски градови **Оксфорд и Кембриџ**. На западној периферији градаје дворац **Виндзор**, који представља летњу резиденцију британског монарха.

Париз је „град светлости и уметности”. - Лежи на реци **Сени**. Париз је град широких авенија, прекрасних тргова и палата, пространих паркова, атрактивних грађевина и културно-историјских споменика. Најважније међу њима су Тријумфална капија на тргу Етоал (данас - Шарл де Гол), трг Конкорд, трг Републике, Трокадеро, један од најчувенијих музеја у свету Лувр, монументалне сакралне грађевине Сакр Кер и Пантеон (данас маузолеј многих великана Француске), Бурбонска палата, палата Шајо, Дом инвалида, раскошна готска катедрала Нотр Дам, Сорбона и **Ајфелова кула**. Посебну туристичку привлачност имају уметничке четврти града (Мон-мартр, Монпарнас), леви паркови (Булоњска и Венсанска шума, Пер Лашез), авенија **Јелисејска поља**, културни центар „Жорж Помпиду”, као и познати Пигал. На домаку Париза налази се **Версај**, дворац француских краљева.

У западној Европи се налазе и многи други занимљиви градови:

Амстердам град на води („холандска Венеција”), са дивним палатама, музејима светског угледа (Ријк музеј) и специфичним колоритом старог дела града;

Брисел- престоница Белгије, са Атомијумом и Краљевском палатом. Посетиоце овог града привлачи и трг Гранд Плас са очуваним зградама у готском стилу.

Стокхолм, који на неки начин представља „северну Венецију”, одликује се лепим архитектонско-урбанистичким решељима, бројним палатама и музејима (Национални музеј, Краљевска палата).

Праг Овај „златни град” на обалама **Влтаве** препун је значајних споменика од којих су најважнији дворац Храдчани, Карлов мост и Карлов универзитет који је основан 1348. Год. (први универзитет у средњој Европи).

Беч Стециште туриста из читавог света који разгледају стари део града са кружним булеваром Ринг-штрассе, дворце Хофбург и Шенбрун, забављајући се при том у чувеном Пратеру или Гринцингу (четврт на северо-западној периферији крцата кафанама са веселом музиком и домаћим специјалитетима).

Будимпешта Лежи на обе стране Дунава које су спојене лепим мостовима. У средишту града се налази острво **Маргет-сигет**. Највеће интересовање туриста изазива стари Будим са узвишењем Гелерт, одакле се пружа поглед на читав град. У Будиму је концептрисан највећи број историјских споменика старог римског Аквинкума. У централном делу савремене Пеште се налази пространи парк Варошлигет, на чијој је ивици подигнут споменик Миленијум, у знак сећања на долазак Мађара на ово тле пре хиљаду година.

За наше туристе је од посебног значаја мало меето **Сент Андреја**, 30 км северно од Будимпеште, у коме и данас живе Срби који су се овде доселили после најезде Турака и пропасти српске средњовековне државе.

Градови Медитерана и Русије - обрада

У јужној Европи се налази велики број привлачних градова, међу којима се истичу Мадрид, Венеција, Фиренца, Рим, Атина и Истанбул.

Мадрид је престоница Шпаније. Највећу туристичку привлачност у овом граду имају **музеј Прадо** (ремек-дела сликара из целог света), Краљевски двораци, централни трг Пуерта дел Сол (Врата сунца), као и паркови Ел Ретиро и Каза де Кампо. Недалеко од Мадрида (45км) налази се двораци шпанска краљева **Ескоријал**.

Венеција представља прави бисер Италије. То је град на води. Некада центар моћне Млетачке републике, овај ренесансни град данас је стециште милиона туриста из целог света. Меу бројним вредностима, лепотом архитектуре истиче се **Трг светог Марка са црквом Светог Марка и Дуждевом палатом**.

У провинцији Тоскани велику пажњу туриста привлачи **Фиренца** - престоница ренесансе, град у коме су живели Леонардо да Винчи, Микеланђело, Данте и други великани науке и уметности. Фиренца је богата уметничким благом и лепим грађевинама (Понте Векио, Капела Медичи, палате Медичи-Рикарди, Векио, Пити, Уфичи итд.).

Рим је главни град Италије и један од најважнијих туристичких центара Европе. „Вечни град“ иа обалама **Тибра** чува многобројне културно-историјске споменике из античког доба, међу којима се истичу римски **Форум**, монументална арена **Колосеум**, као и римске катакомбе. У Риму се налази и велики број цркава, музеја, галерија и прекрасних палата. Туристичкије привлачна и самостална папска **држава Ватикан**, центар католичке религије. У Ватикану се налази монументална црква **Светог Петра** и Папска палата са чувеном Сикстинском капелом.

Атина Бројни уметници саградили су надалеко познати комплекс грађевина на Акропољу, међу којима се истиче величанствени храм **Партеон** („најлепши цвет у букету античке уметности“). У центру Атине истичу се храм бога Зевса, рушевине Старе Агоре, Олимпијски стадион (на коме су одржане прве олимпијске игре савременог доба 1896. године), Хадријанова капија, бивша краљевска палата, као и архитектонски комплекс трга Синтагма са зградом Парламента и спомеником Незнаком јунаку.

Истанбул је град на два коитинента. У Истанбулу се налазе многи споменици византијске уметности (**црква Аја Софија**), као и монументалне џамије и палате исламске архитектуре, међу којима су најпознатије **Плава џамија**, дворци Долма Бакче и Топкапи Сарај.

Москва је главни град **Русије**. Москва има велику туристичку привлачност која је заснована на њеној историји, великој вредности многих културних установа (Бољшој театар, Филхармонија), културно-историјских споменика и музеја. Жичу града чини тврђава **Кремљ**, са старим црквама и музејским збиркама велике вредности. Међу бројним музејима Москве истичу се Државни музеј у оквиру Кремља и Третјаковска галерија. За туристе посебан значај имају московски метро (најлепши на свету), Панорама Бородинске битке, **Универзитет Ломоносов**, највећи телевизијски торањ на свету (537 м) и др.

На обали Балтичког мора је **Санкт Петербург**. Бивши царски Петроград 1917. године би оје поприште велике Октобарске револуције која је имала пресудан значај за новију историју света. Међу туристичким знаменитостима се истичу Царска палата (чувени музеј **Ермитаж**), Петропавловска тврђава, зграда Адмиралитета, Исакијевска катедрала, споменик Петру Великом, Руски музеј, двораци Смољни (у коме је извршено проглашење прве социјалистичке државе на свету), Пискаревско гробље и легендарна крстарица „**Аурора**“. Велику пажњу туриста изазива Летњи двораци недалеко од града, као и двораци Катарине II у месту Пушкино.

Санкт Петербург има сликовит положај јер се налази у врху Финског залива и на

обалама **реке Неве**. Санкт Петербург је чувен по „**белим ноћима**“, када се чак и у поноћним часовима види готово као усред дана.